

Κακοσμία - Ξηροστομία του στόματος

Ο Καθηγητής Στοματολογίας κ. Γ. Λάσκαρης απαντά στα ερωτήματά μας, σχετικά με την κακοσμία και την Ξηροστομία του στόματος:

Κακοσμία

1. Πόσο συχνό είναι το πρόβλημα της κακοσμίας του στόματος; Ποια είναι τα αίτιά της;

Το πρόβλημα είναι συχνό και αφορά όλες τις ηλικίες, εξίσου και τα δύο φύλα. Τα αίτια της κακοσμίας διακρίνονται σε **τοπικά** και **συστηματικά**. Πιο συχνά η αιτία βρίσκεται στο στόμα (95%) και ακολουθούν η ρινική κοιλότητα, το αναπνευστικό σύστημα και πολύ σπάνια συστηματικά νοσήματα. Οι βασικές πηγές κακοσμίας είναι η υπερανάπτυξη αναερόβιων gram-αρνητικών μικροβίων και υπολείμματα πρωτεϊνούχων τροφών, που και τα δύο παράγουν θειούχες ενώσεις που αφενός είναι κάκοσμες και αφετέρου εξαερούνται.

2. Ποιος ο ρόλος του οδοντίατρου στην αξιολόγηση του προβλήματος;

Ο ρόλος του οδοντίατρου είναι πολύ σημαντικός στον προσδιορισμό της προέλευσης της κακοσμίας (π.χ. κακή στοματική υγιεινή, τερηδοσμένα δόντια, νοσήματα ούλων και περιοδοντίου, νοσήματα στόματος κ.ά.).

3. Μπορεί ο οδοντίατρος να θεραπεύσει το πρόβλημα και με ποιες μεθόδους;

Ο ρόλος, εξάλλου, του οδοντίατρου στη θεραπεία της κακοσμίας είναι καθοριστικός. Καλή στοματική υγιεινή, διόρθωση και θεραπεία τοπικών νόσων και προβλημάτων στο στόμα, καθώς και χορήγηση, τοπικά ή συστηματικά, φαρμάκων, που περιορίζουν τον όγκο των αναερόβιων μικροβίων, αποτελούν το πλαίσιο θεραπείας.

4. Η θεραπεία είναι οριστική ή παροδική;

Εφόσον τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις από την πλευρά των ασθενών, τις περισσότερες φορές η εξαφάνιση της κακοσμίας είναι οριστική.

5. Η κακοσμία στα παιδιά πόσο συχνή είναι; Οφείλεται σε διατροφικές συνήθειες – στην υγιεινή του στόματος ή σε άλλα αίτια;

Τις περισσότερες φορές, η κακοσμία του στόματος στα παιδιά, που είναι αρκετά συχνή, οφείλε-

ται σε πλημμελή στοματική υγιεινή και, για το λόγο αυτό, είναι εύκολα αντιμετωπίσιμη.

6. Τι πρέπει να συμβουλευτεί ο οδοντίατρος στους γονείς για το πρόβλημα αυτό;

Καλή διδασκαλία στοματικής υγιεινής.

7. Υπάρχουν συσκευές και πόσο αξιόπιστες είναι για τον έλεγχο της κακοσμίας και κατ' επέκταση του θεραπευτικού αποτελέσματος;

Υπάρχουν συσκευές προσδιορισμού των θειούχων αερίων, που εξέρχονται με την εκπνοή του αέρα και είναι έμμεσος δείκτης. Παραταύτα, η πιο αξιόπιστη εκτίμηση της κακοσμίας είναι η ρινική όσφρηση από τον οδοντίατρο ή τρίτο άνθρωπο.

8. Ποια θεραπευτικά σχήματα προτείνετε για την αντιμετώπιση της κακοσμίας; Πόσο αποτελεσματικά είναι και πόσο χρόνο πρέπει να χρησιμοποιούνται;

Άψογη στοματική υγιεινή, τοπική αντιμετώπιση νόσων στόματος, ψήκτριση της ράχης της γλώσσας, τοπική χρήση στοματοπλυμάτων που ελευθερώνουν οξυγόνο και, σε σοβαρές επίμονες περιπτώσεις, συστηματική χορήγηση για 1-2 εβδομάδες μετρονιδαζόλης, αποτελούν το πλαίσιο αντιμετώπισης της κακοσμίας.

9. Η διαίτα παίζει ρόλο στην κακοσμία του στόματος;

Η διαίτα παίζει κάποιο ρόλο στην εμφάνιση κακοσμίας, αφού οι πρωτεϊνούχες και λιπαρές τροφές τροφοδοτούν τα μικρόβια του στόματος με θειούχες ενώσεις.

10. Η Ξηροστομία είναι αίτιο κακοσμίας;

Η Ξηροστομία μπορεί να επιδεινώσει υπάρχουσα κακοσμία, αφού ο ρόλος του σάλου είναι ανασταλτικός στην υπερανάπτυξη των μικροβίων του στόματος, καθώς και σημαντικός στη μηχανική έκπλυση και απομάκρυνση πρωτεϊνικών καταλείπων.

11. Η κακοσμία μπορεί να υποκρύπτει σοβαρές παθήσεις;

Μερικές φορές μπορεί να υποκρύπτει σοβαρές παθήσεις όπως καρκίνο του στόματος, καρκίνο του αναπνευστικού και πεπτικού συστήματος, σακχαρώδη διαβήτη, σοβαρή ηπατική και νεφρική ανεπάρκεια κ.ά.

Ξηροστομία

1. Ποια είναι τα αίτια της Ξηροστομίας και ειδικότερα ποιο είναι το συχνότερο απ' αυτά;

Τα αίτια της Ξηροστομίας είναι πολλά. Μπορούμε να τα ταξινομήσουμε σε: 1) **ιατρογενή**, 2) **τοπικά** αίτια στο στόμα, 3) **δυσπλασίες** και 4) **συστηματικά** νοσήματα. Τα πιο συχνά αίτια είναι η λήψη ορισμένων φαρμάκων και το σύνδρομο Sjögren.

2. Υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια αξιολόγησης της Ξηροστομίας; Ποιο είναι, κατά τη γνώμη σας, το καταλληλότερο σκεύασμα για τοπική χρήση;

Η Ξηροστομία είναι κυρίως υποκειμενικό σύμπτωμα του ασθενούς, είναι όμως και αντικειμενικό σημείο. Ο πιο αξιόπιστος τρόπος προσδιορισμού Ξηροστομίας είναι ο ποσοτικός προσδιορισμός του σάλιου ηρεμίας. Τα καταλληλότερα σκευάσματα για τοπική αντιμετώπιση της Ξηροστομίας είναι τα υποκατάστατα σάλιου και η τοπική χρήση ουσιών που διεγείρουν την παραγωγή σάλιου.

3. Τα υποκατάστατα σάλιου, που κυκλοφορούν στο εμπόριο, προσφέρουν στον ασθενή;

Τα υποκατάστατα σάλιου, που κυκλοφορούν στο εμπόριο, προσφέρουν σημαντική βοήθεια στους ασθενείς. Σήμερα κυκλοφορούν, στην ελληνική αγορά, πολλά τέτοια σκευάσματα.

4. Οι οδοντοστοιχίες, που μπορεί να φέρει ο ασθενής, επιτείνουν το πρόβλημα ή όχι;

Εάν κάποιος ασθενής με Ξηροστομία φέρει οδοντοστοιχίες, αυτό μάλλον είναι ευεργετικό, τις πιο πολλές φορές.

5. Τί γνώμη έχετε για το τεχνητό σάλιο και πως χρησιμοποιείται;

Το τεχνητό σάλιο, προσφέρει αρκετή βοήθεια στη βελτίωση του αισθήματος ξηρότητας. Χρησιμοποιείται με τη μορφή spray, διαλύματος, gel και οδοντόπαστας. Το μειονέκτημα του τεχνητού σάλιου είναι η βραχεία σχετικά διάρκεια, γεγονός που αναγκάζει τον ασθενή να κάνει πολλές χρήσεις την ημέρα.

6. Σχετίζεται η Ξηροστομία με την καυσαλγία που νοιώθουν ορισμένοι ασθενείς;

Τα αίτια της καυσαλγίας στο στόμα είναι πολλά. Η Ξηροστομία, χωρίς αμφιβολία, αυξάνει το αίσθημα καύσου στο στόμα, στις ομάδες αυτές των ασθενών.

7. Υπάρχει πρόβλημα συγκράτησης των οδοντοστοιχιών σε ασθενείς με Ξηροστομία;

Στις περισσότερες περιπτώσεις υπάρχει πράγματι πρόβλημα συγκράτησης των οδοντοστοιχιών σε ασθενείς με Ξηροστομία, γιατί το σάλιο παίζει σημαντικό ρόλο στη συγκράτηση των οδοντοστοιχιών.

8. Υπάρχει υλικό που να τοποθετείται κάτω από τις οδοντοστοιχίες, για τη συγκράτησή τους, σε Ξηροστομικούς ασθενείς;

Πέραν από τα γνωστά συγκρατητικά των οδοντοστοιχιών υλικά, οι ασθενείς με Ξηροστομία μπορεί να χρησιμοποιούν κάτω από την οδοντοστοιχία τεχνητό σάλιο στη μορφή του gel.